

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

KAFKAS ÜNİVERSİTESİ

2020 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

KAFKAS ÜNİVERSİTESİ 2020 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2020 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	26

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
2020 Yılı Düzenlilik Denetim Raporu

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	11
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	12
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	12
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	12
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	15
7.	DENETİM BULGULARI.....	15
8.	EKLER.....	25

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Teşkilat Yapısı	2
Tablo 2: İdari Personel Sayıları 2020.....	4
Tablo 3 Akademik Personel Kadro Durumu 2020.....	4
Tablo 4: 2020 Mali Yılı Bütçe Giderleri Ve Ödenekler Tablosu.....	5
Tablo 5: Üniversitede Bütçe dışı Kaynak Kullanımı Tablosu (TL).....	6
Tablo 6: 2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu (TL)	6
Tablo 7: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri.....	7
Tablo 8: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri.....	7
Tablo 9:2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL).....	8
Tablo 10:2020 Yılı Döner Sermaye İşletmesi Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL).....	8
Tablo 11:2020 Yılı Prof.Dr.Nihat Bayşu Konukevi Müdürlüğü Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)	8
Tablo 12:2020 Yılı Sosyal Tesis İşl.Müd. Gündüz Bakımevi Kreş Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)	9
Tablo 13:2020 Yılı Sosyal Tesis İşl.Müd. Vasfiye Eriş Kız Yurdu Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)	9
Tablo 14:2020 Yılı Sosyal Tesis İşl.Müd. Yarı Olimpik Yüzme Havuzu Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)	10
Tablo 15: Sosyal Tesis birimlerine ait kar-zarar durumu ile toplam borç durumu (TL)	19

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Kamu İdaresinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Ek Karşılık Primleri ve Faturalı Borçların Mali Tablolarda Yer Almaması
2. Duran Varlıklar İçin Yapılan Değer Artırıcı Harcamaların Doğrudan Gider Kaydedilmesi

B. Diğer Bulgular

1. Sosyal Tesislerin İşletilmesiyle İlgili Hatalı Uygulamalar Yapılması
2. Geçerlilik Süresi Dolan Teminat Mektuplarının İade Edilmemesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Kafkas Üniversitesi 03.07.1992 tarih ve 3837 sayılı kanunla kurulmuştur. Üniversitenin fiziki yapılanması, Atatürk Üniversitesine bağlı olarak kurulan Kars Veteriner Fakültesi ve Kars Meslek Yüksek Okulu ile birlikte öğrenci yurdu, misafirhane gibi birimlerin de bulunduğu Sukapı yerleşkesinin Üniversiteye devri ile başlamıştır.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir.

Bu Kanun'un 12'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunu'dur. Bunların dışında üniversitelerin faaliyetlerini yürütürken tabi oldukları mevzuat ise başta 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun olmak üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4857

sayılı İş Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile diğer ilgili mevzuattır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Kafkas Üniversitesi akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır

Akademik yapısı Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokul Müdürlükleri, Enstitü Müdürlükleri ile Araştırma ve Uygulama Merkezlerinden oluşmaktadır.

Üniversitenin idari yapısında ise; Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Genel Sekreterlik, Daire Başkanlıkları ile Hukuk Müşavirliği ve Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bulunmaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversitenin akademik karar organı Senato olup; Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır

Kafkas Üniversitesi bünyesinde merkezi Kars olmak üzere 4 ayrı Kampüste 11 fakülte, 3 yüksekokul, 1 konservatuar, 3 enstitü, 9 meslek yüksekokulu bulunmaktadır. Merkez Kampüste 10 fakülte, 1 yüksekokul, 3 Enstitü, 7 meslek yüksekokulu, Dereiçi Kampüsünde 1 konservatuar, Sarıkamış Kampüsüne 1 fakülte 1 yüksekokul, 1 meslek yüksekokulu, Kağızman Kampüsünde 1 yüksekokul, 1 meslek yüksekokulu bulunmaktadır.

Tablo 1: Teşkilat Yapısı

I. İdari Birimler	II. Akademik Birimler
<ul style="list-style-type: none">• Rektör• Rektör Yardımcıları• İç Denetim Birimi• Genel Sekreterlik<ul style="list-style-type: none">• Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü• Kurumsal İletişim Koordinatörlüğü• Yazı İşleri Müdürlüğü• Hukuk Müşavirliği	<ul style="list-style-type: none">• Rektör• Rektör Yardımcıları• Yönetim Kurulu• Senato• Fakülteler (11)<ul style="list-style-type: none">• Diş Hekimliği Fakültesi• Dede Korkut Eğitim Fakültesi• Fen-Edebiyat Fakültesi

<ul style="list-style-type: none">• Bilgi İşlem Daire Başkanlığı• İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı• Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı• Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı• Personel Daire Başkanlığı• Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı• Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı• Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı• Sivil Savunma Uzmanlığı• Fakülte, Yüksek Okul ve Meslek Yüksek Okul Sekreterlikleri• Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi	<ul style="list-style-type: none">• Güzel Sanatlar Fakültesi• İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi• İlahiyat Fakültesi• Mühendislik Mimarlık Fakültesi• Sağlık Bilimleri Fakültesi• Sarıkamış Turizm Fakültesi• Tıp Fakültesi• Veteriner Fakültesi• Enstitüler(3)<ul style="list-style-type: none">• Fen Bilimleri Enstitüsü• Sağlık Bilimleri Enstitüsü• Sosyal Bilimler Enstitüsü• Yüksekokullar (3)<ul style="list-style-type: none">• Kağızman Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu• Sarıkamış Beden Eğitimi ve Spor Y.O• Yabancı Diller Yüksekokulu• Konservatuvarı(1)<ul style="list-style-type: none">• Devlet Konservatuvarı• Meslek Yüksekokulları (9)<ul style="list-style-type: none">• Adalet Meslek Yüksekokulu• Atatürk Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu• Güzel Sanatlar Meslek Yüksekokulu• Kağızman Meslek Yüksekokulu• Kars Meslek Yüksekokulu• Kazım Karabekir Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu• Sarıkamış Meslek Yüksekokulu• Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu• Susuz Meslek Yüksekokulu <p>Uygulama ve Araştırma Merkezleri (27 adet) ile Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi</p>
---	--

Üniversitede 2020 yılsonu itibariyle akademik ve idari personel sayısı toplam 1967'dir. Bu personelden 867 kadrolu akademik personel, 19 yabancı uyruklu sözleşmeli akademik personel, 368 idari personel, 91 sözleşmeli idari personel ve 622 işçi kadrosunda idari personel bulunmaktadır.

Tablo 2: İdari Personel Sayıları 2020

Hizmet Sınıfı	Dolu	Boş	TOPLAM
Genel İdari Hizmetleri	207	226	433
Sağlık Hizmetleri	65	185	250
Teknik Hizmetleri	76	51	127
Avukatlık Hizmetleri	2	1	3
Din Hizmetleri	1	1	2
Yardımcı Hizmetler	17	31	48
TOPLAM	368	495	863

Tablo 3 Akademik Personel Kadro Durumu 2020

Unvan	Kadroların Doluluk Durumu			İstihdam Şekli	
	Dolu	Boş	Toplam	Tam zamanlı	Yarı zamanlı
Profesör	77	32	109	77	-
Doçent	98	24	122	98	-
Dr. Öğretim Üyesi	276	122	398	276	-
Öğretim Görevlisi	181	67	248	181	-
Araştırma Görevlisi	235	139	374	235	-
TOPLAM	867	384	1.251	867	-

Üniversitenin diğer kurum ve kuruluşlarla ilişkisi:

Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim kurumlarının öğretimini ve bilimsel araştırma faaliyetlerini planlamak düzenlemek, yönetmek, denetlemek, üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmakla görevlidir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim yetkisine sahiptir.

Üniversitelerce hazırlanan bütçeler, Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, T.C. Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulmaktadır.

1.3. Mali Yapı

“Özel Bütçeli İdare” olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 5436 sayılı Kanun’un 12’nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve özgelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Kafkas Üniversitesine 228.555.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup yıl içinde 29.231.526,02 TL ödenek eklemesi yapılmış 5.734.300,00 TL ödenek ise yıl içinde düşülmüştür. Buna göre toplam tahsis edilen ödenek tutarı 252.052.226,02 TL’ye ulaşmıştır. Yılsonu itibarıyla bu tutarın 223.195.943,09 TL’sinin harcanmasıyla toplam ödeneğin kullanılma oranı % 88 olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2020 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleştirmeleri aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 4: 2020 Mali Yılı Bütçe Giderleri Ve Ödenekler Tablosu

Ekonomik Kod	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)
01-Personel Giderleri	156.007.000,00	161.711.709,00	160.377.765,28	99	69
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	21.998.000,00	22.198.650,00	22.133.988,91	99	10
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	21.097.000,00	31.637.823,00	26.661.755,64	,84	11
05-Cari Transferler	5.293.000,00	5.524.044,02	5.483.479,22	99	2
06-Sermaye Giderleri	24.160.000,00	30.980.000,00	18.538.954,04	59	8
TOPLAM	228.555.000,00	252.052.226,02	223.195.943,09	88	100

Bütçe başlangıç ödenekleri ile harcama tutarları dikkate alındığında harcama tutarının % 2,3 oranında başlangıç ödeneğinin altında kaldığı görülmüştür. Bu oran, personel giderlerinde % 2,80; sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde % 0,6, mal ve hizmet alım giderlerinde % 26,37, cari transfer giderlerinde % 3,60; sermaye giderlerinde ise % 23,27 oranında artış olarak gerçekleşmiştir. Mal ve hizmet alım giderlerinde ve sermaye

gider kalemlerinde artışlar beklenenin üstünde gerçekleşirken, sosyal güvenlik, personel ve cari transfer kalemlerindeki artışlar beklenenin altında gerçekleşmiştir.

Bunun dışında, Üniversitede 2020 yılı için bütçe dışı kaynak kullanımı aşağıdaki tablodadır.

Tablo 5: Üniversitede Bütçe dışı Kaynak Kullanımı Tablosu (TL)

BÜTÇE DIŞI KAYNAK ADI	TUTAR
Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu destekleri	500.889,00
Erasmus Değişim Programı	213.854,00 €
Mevlana Değişim Programı	45.036,68
Farabi Değişim Programı	151.550,00
AB hibe	-
Diğer (Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı)	2.874.138,58
BÜTÇE DIŞI KAYNAK TOPLAMI	3.785.468,26

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2020 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır:

Tablo 6: 2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu (TL)

Ekonomik Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	6.734.000	6.799.171,37	101	3
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	216.801.000	223.820.401,00	103	93
05-Diğer Gelirler	5.020.000	9.047.603,23	180	4
TOPLAM	228.555.000	239.667.175,60	105	100

2020 yılında bütçe gelirleri gelir tahmininin % 5 üstünde gerçekleşmiştir. Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri tahminin %1 üstünde, Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler tahminin % 3 üstünde ve Diğer Gelirler ise tahminin % 80 üstünde gerçekleşmiştir.

Üniversitenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır

Tablo 7: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	115.333.310,93	144.777.564,56	160.377.765,28	0,26	0,11
SGK Devlet Prim Giderleri	15.385.616,94	20.243.295,17	22.133.988,91	0,32	0,09
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	23.400.381,33	27.192.669,09	26.661.755,64	0,16	-0,02
Faiz Giderleri					
Cari Transferler	3.604.111,80	4.931.429,72	5.483.479,22	0,37	0,11
Sermaye Giderleri	39.995.302,44	26.444.261,20	18.538.954,04	-0,34	-0,30
Sermaye Transferleri					
TOPLAM	197.718.723,44	223.589.219,74	223.195.943,09	0,13	-0,0018

Tablo 8: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	6.999.970,01	7.258.302,48	6.806.027,51	0,04	-0,06
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	188.384.718,12	204.311.875,00	223.823.451,00	0,08	0,10
Diğer Gelirler	5.752.161,75	6.779.214,89	9.076.138,97	0,18	0,34
Sermaye Gelirleri					
Toplam	201.136.849,88	218.349.392,37	239.705.617,48	0,09	0,10
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	1.302,70	3.718,50	38.441,88	1,85	9,34
NET TOPLAM	201.135.547,18	218.345.673,87	239.667.175,60	0,09	0,10

Dönem faaliyet geliri 242.828.073,61 TL, faaliyet gideri ise 244.150.185,23 TL olan Üniversitenin, 2020 yılını 1.360.553,50 TL olumsuz faaliyet sonucu ile tamamladığı anlaşılmıştır.

Tablo 9:2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	İndirim, İade, İskonto Toplamı	Net gelir	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu
244.150.185,23	242.828.073,61	38.441,48	242.789.631,73	-1.360.553,50

Üniversitesi merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olmakla birlikte 5018 sayılı Kanun'da tanımlanan bütçe türleri dışında kalan döner sermaye işletmesi bütçesi de üniversite kaynakları arasında yer almaktadır.

Üniversite Döner Sermaye İşletmesinin 2020 yılı geliri 70.592.815,71 TL, faaliyet gideri ise 72.457.372,51 TL gerçekleşmiştir. Dönemi 1.864.556,80 TL zararla kapatmıştır.

Tablo 10:2020 Yılı Döner Sermaye İşletmesi Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Döner Sermaye Geliri	Döner Sermaye Gideri	Zarar
70.592.815,71	72.457.372,51	1.864.556,80

Üniversite bünyesinde özel bütçeden ayrı olarak Prof.Dr. Nihat Bayşu Konukevi bulunmakta olup, 2020 yılı faaliyet gelirleri toplamı 195.060,03 TL, faaliyet giderleri toplamı 488.415,85 TL'dir. Dönem faaliyet sonucu 293.355,83 TL zarar olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 11:2020 Yılı Prof.Dr. Nihat Bayşu Konukevi Müdürlüğü Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

A- BRÜT SATIŞLAR	205.277,75
1-YURTİÇİ SATIŞLAR	205.277,75
B- SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)	10.317,40
1-SATIŞTAN İADELER (-)	10.317,40
C- NET SATIŞLAR	194.960,35
D- SATIŞLARIN MALİYETİ (-)	485.144,36
1-SATILAN HİZMET MALİYETİ (-)	485.144,36
BRÜT SATIŞ KARI VEYA ZARARI (-)	-290.184,01
FAALİYET KARI VEYA ZARARI (-)	-290.184,01
OLAĞAN KAR VEYA ZARAR (-)	-290.184,01
E- OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR	99,68
1-DİĞER OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR	99,68
F- OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)	3.271,50
1-DİĞER OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)	3.271,50
DÖNEM KARI VEYA ZARARI (-)	-293.355,83
DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI (-)	-293.355,83

Üniversite bünyesinde özel bütçeden ayrı olarak Gündüz Bakımevi Kreş bulunmakta olup, 2020 yılı faaliyet gelirleri toplamı 15.100 TL, faaliyet giderleri toplamı 12.613,39 TL'dir. Dönem faaliyet sonucu 2.486,61 TL kar olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 12:2020 Yılı Sosyal Tesis İşl. Müd. Gündüz Bakımevi Kreş Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

A- BRÜT SATIŞLAR	15.100,00
1-YURTİÇİ SATIŞLAR	15.100,00
B- NET SATIŞLAR	15.100,00
C- SATIŞLARIN MALİYETİ (-)	12.613,39
1-SATILAN HİZMET MALİYETİ (-)	12.613,39
BRÜT SATIŞ KARI VEYA ZARARI	2.486,61
FAALİYET KARI VEYA ZARARI	2.486,61
OLAĞAN KAR VEYA ZARAR	2.486,61
DÖNEM KARI VEYA ZARARI	2.486,61
DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI	2.486,61

Üniversite bünyesinde özel bütçeden ayrı olarak Vasfiye Eriş Kız Öğrenci Yurdu bulunmakta olup, 2020 yılı faaliyet gelirleri toplamı 140.126,00 TL, faaliyet giderleri toplamı 165.742,49 TL'dir. Dönem faaliyet sonucu 25.616.,49 TL zarar olarak gerçekleşmiştir

Tablo 13:2020 Yılı Sosyal Tesis İşl. Müd. Vasfiye Eriş Kız Yurdu Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

A- BRÜT SATIŞLAR	140.126,00
1-YURTİÇİ SATIŞLAR	140.126,00
B- SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)	3.550,00
1-SATIŞTAN İADELER (-)	3.550,00
C- NET SATIŞLAR	136.576,00
D- SATIŞLARIN MALİYETİ (-)	162.192,49
1-SATILAN HİZMET MALİYETİ (-)	162.192,49
BRÜT SATIŞ KARI VEYA ZARARI (-)	-25.616,49
FAALİYET KARI VEYA ZARARI (-)	-25.616,49
OLAĞAN KAR VEYA ZARAR (-)	-25.616,49
DÖNEM KARI VEYA ZARARI (-)	-25.616,49
DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI (-)	-25.616,49

Üniversite bünyesinde özel bütçeden ayrı olarak Yarı Olimpik Yüzme Havuzu bulunmakta olup, 2020 yılı faaliyet gelirleri toplamı 61.265,00 TL, faaliyet giderleri toplamı 286.044,08 TL'dir. Dönem faaliyet sonucu 224.779,08 TL zarar olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 14:2020 Yılı Sosyal Tesis İşl. Müd. Yarı Olimpik Yüzme Havuzu Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

A- BRÜT SATIŞLAR	61.265,00
1-YURTİÇİ SATIŞLAR	61.265,00
B- NET SATIŞLAR	61.265,00
C- SATIŞLARIN MALİYETİ (-)	286.044,08
1-SATILAN HİZMET MALİYETİ (-)	286.044,08
BRÜT SATIŞ KARI VEYA ZARARI (-)	-224.779,08
FAALİYET KARI VEYA ZARARI (-)	-224.779,08
OLAĞAN KAR VEYA ZARAR (-)	-224.779,08
DÖNEM KARI VEYA ZARARI (-)	-224.779,08
DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI (-)	-224.779,08

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanun'un 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Kamu İdaresi, Kanun'un 80'inci maddesinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup, bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi (BMKYS) Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kurum bütçesinin takibi ve muhasebe işlemleri, Genel Sekreterliğe bağlı olarak faaliyet gösteren Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kuruma ilişkin mali istatistikler ise 5018 sayılı Kanun kapsamında T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe

Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinde tanımlandığı üzere mali kontrol, kamu kaynaklarının belirlenmiş amaçlar doğrultusunda, ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uygun,

etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak için oluşturulan kontrol sistemi ile kurumsal yapı, yöntem ve süreçleri ifade etmektedir.

İç kontrol sisteminin ne olduğu, amacı, yapısı ve işleyişi 5018 sayılı Kanun'un beşinci kısmında, 55 ile 67'inci maddeler arasında belirlenmiştir. Buna göre, kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemlerinin yapısını aşağıda belirten unsurlar oluşturmaktadır:

- Harcama birimleri,
- Muhasebe ve malî hizmetler
- Ön malî kontrol
- İç denetim

Temel unsurları bu olan iç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir.

26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde yapılan inceleme sonucunda, 2020 yılsonu itibariyle, aşağıdaki değerlendirmeler yapılmıştır:

İç kontrol sistemi ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesi kısmen de olsa sağlandığı,

Kurum Personelinin bir kısmı tarafından "Etik Sözleşmesi"nin imzalandığı,

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumlulukların açık bir şekilde belirlendiği,

Yetkiler ve yetki devrinin sınırları açıkça belirlendiği,

Kurumun tüm birimlerinde yapılan işlerin iş tanımları yapıldığı, bu işlerin süreçleri ve/veya iş akış şemaları çıkarıldığı,

Üniversitenin 2018-2022 yıllarını kapsayan Stratejik Planı ve bu planın yıllık uygulama dilimi olan performans programı ile faaliyet sonuçlarını ve değerlendirmelerini içeren 2020 yılı idare faaliyet raporu mevcuttur. Yıllık faaliyetlere ait sonuçların ve değerlendirmelerin İdare Faaliyet Raporunda yer aldığı ve mevzuatta öngörülen süre içerisinde kurum web sayfasında yayımlandığı,

Kurum stratejik planının katılımcı yöntemlerle hazırlandığı, İdare bütçesinin stratejik plan ve performans programındaki hedef ve göstergeler ve bunlara ait faaliyetler ile bu faaliyetlerin maliyetleri esas alınarak hazırlandığı,

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu (md 63,64), İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar, Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesi ve Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğe dayanılarak İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı Hazırlama Grubu tarafından Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı ve İç denetim birimi işbirliği ile üniversite yöneticilerine stratejik planda belirlenen amaç ve hedeflere yönelik risklerin belirlenmesi için her yıl bilgilendirme toplantıları düzenlenmesi ve her yıl sistemli bir şekilde amaç ve hedeflere yönelik risklerin tespit edilmesi, raporlanması ve tedbirlerin alınması için Risk Belirleme Ekibi oluşturulmasının planlandığı ancak bu eylemlerin gerçekleştirilemediği,

“İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar” çerçevesinde harcama birimleri ve Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı tarafından ön mali kontrol işlemlerinin gerçekleştirildiği, Usul ve Esaslar’da belirtilen ön mali kontrole tabi işlemler ile İdarece karar verilen diğer ön mali kontrole tabi işlemlerin Ön Mali Kontrol Yönergesi hazırlanarak duyurulduğu ve uygulandığı,

Yıllık faaliyetlere ait sonuçların ve değerlendirmelerin İdare Faaliyet Raporunda yer aldığı ve kurum web sayfasında yayımlandığı,

Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretebilecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sisteminin bulunduğu,

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun üst yöneticinin onayı ile görevlendirildiği,

İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçlarının izlenmediği, planın revize edilmesi çalışmalarının takibinin yapılmadığı ve dolayısıyla raporlanmadığı,

İç kontrol sisteminin yılda en az bir kez değerlendirilmediği ve değerlendirme formları ve raporların düzenlenmediği,

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporunu değerlendirmiş ve rapora ilişkin güncellemeleri üst yöneticinin onayına sunulduğu,

3 adet iç denetçi kadrosu ihdas edilen Üniversitede 1 iç denetçi kadrosunun dolu bulunduğu, teşkilat şemasında doğrudan üst yöneticiye bağlı İç Denetim Birimi bulunduğu, ilgili iç denetim birimi tarafından iç kontrol sisteminin incelenmesi ve değerlendirilmesine yönelik çalışmaların yapıldığı, hazırlanan raporun üst yöneticiye sunulduğu, üst yöneticinin de İç Denetim Koordinasyon Kuruluna ilgi raporu gönderdiği,

anlaşılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Kafkas Üniversitesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Kamu İdaresinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Ek Karşılık Primleri ve Faturalı Borçların Mali Tablolarda Yer Almaması

Üniversitenin Sosyal Güvenlik Kurumuna (SGK) olan ek karşılık primleri ve faturalı borçlarının mali tablolarda yer almadığı tespit edilmiştir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 81'inci maddesinde;

“4'üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılara bağlanan veya bağlanacak vazife malullük aylıkları ile bunların hak sahiplerine bağlanacak ölüm aylıklarının karşılığı olmak üzere, bu kapsamdaki sigortalılar için kamu idarelerinin bütçelerinden ayrılan sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi ödeneklerinin % 20'si oranında ek karşılık primi alınacağı, ayrılan ek karşılık priminin tamamının kurum bütçelerinin yetkili

makamlarca onaylanarak yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşlarından itibaren altı ay içinde ve aylık eşit taksitlerle ödeneceği, genel bütçe kapsamındaki idarelerin ek karşılık primlerinin Maliye Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanacağı”, hükme bağlanmıştır.

SGK tarafından yayımlanan 09.12.2013 tarih ve 73616264 sayılı Ek Karşılık Primi ve Faturalı Alacaklara ilişkin Genel Yazı’da; ek karşılıkların kamu idarelerinin Mali Otomasyon Sistemi Projesi (MOSİP) üzerinden bildirimleri üzerine tahakkuk ettirileceği, süresi içerisinde bildirilmeyen ek karşılık primleri hakkında 5510 sayılı Kanun’un 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi gereğince idari para cezası uygulanacağı, süresinde ödenmeyen ek karşılık primleri ile ilgili olarak da Kanun’un 89’uncu maddesi gereğince gecikme cezası ve gecikme zammı alınacağı belirtilmiştir.

Diğer taraftan 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nun Geçici 4’üncü maddesinin birinci, dördüncü ve sekizinci fıkraları gereğince faturalı alacaklar olarak tabir edilen, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu’nun 89, Ek 4, Ek 68 ve Ek 71’inci maddelerinde düzenlenen emekli ikramiyesi, emekli/adi malüllük/vazife malüllüğü aylığı alanların ölümü halinde ödenen ölüm yardımı, emekli veya yetimlerine ödenen makam/temsil/görev tazminatları ve diğer ödemelerden kaynaklanan alacakların takip ve tahsil işlemleri Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından gerçekleştirilmektedir.

Dolayısıyla Sosyal Güvenlik Kurumunca ödenen ve faturalı alacaklar olarak tabir edilen emekli ikramiyesi, ölüm yardımı, makam/temsil/görev tazminatları ve diğer ödemelerden kaynaklanan ve ilgili kamu idarelerine fatura edilen idare borçları söz konusudur.

Kafkas Üniversitesinin MOSİP Bilgi Sisteminde bulunan verilere göre 2020 yılı sonu itibariyle Sosyal Güvenlik Kurumuna bu kapsamda 2016 yılından bu yana toplam 7.059.005,73 TL si anapara 1.984.839,19 TL si gecikme cezası olmak üzere toplam 9.043.844,92 TL borcu bulunmaktadır. Ancak Üniversitenin ödemek zorunda olduğu bu borçlar mali tablolara yansımamıştır.

İdarece bu borçların kayıt altına alınabilmesi için Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından muhasebe sisteminin işleyişiyle ilgili bir düzenleme yapılması gerektiği belirtilmiş ise de bu konuda bir kayıt yapılması gerekmektedir. Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nde vadesi geçmiş, ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülükler için 368 Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı ile 438

Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabı, bu hesapların kullanılmaması halinde ise 379 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabının kullanılmasına izin veren hükümler bulunmakta olup Üniversitenin bu hesaplara herhangi bir kayıt yapmadığı anlaşılmıştır.

Bu nedenle 9.043.844,92 TL SGK'ya olan borcun muhasebe kayıtları bulunmadığından mali tablolar gerçeği yansıtmamaktadır.

Yukarıda açıklandığı üzere Kurumun, Sosyal Güvenlik Kurumuna olan, faturalı alacaklar olarak tabir edilen borçlarını muhasebe kayıtlarında izlemesi, mali tablolarına yansıtması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Duran Varlıklar İçin Yapılan Değer Artırıcı Harcamaların Doğrudan Gider Kaydedilmesi

Taşınmazların değerini, kullanım süresini ve hizmet kalitesini artıracak şekilde yapılan harcamaların, ilgili taşınmazın 252 Binalar Hesabında kayıtlı değerine eklenerek aktifleştirilmesi gerekirken; söz konusu harcamalar için doğrudan gider kaydı yapıldığı tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 25 Maddi duran varlıklar hesap grubuna ilişkin düzenlemeler getiren “*Hesap grubuna ilişkin işlemler*” başlıklı 170'inci maddesinin b fıkrası birinci bendine göre; maddi duran varlıklar için sonradan yapılan ve o varlığın değerini, kullanım süresini, ürün ve hizmet kalitesini, sağlanan faydayı artıran her türlü maliyet, ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine ilave edilerek amortisman hesaplamasında dikkate alınmalıdır. Buna göre 252 Binalar Hesabında kayıtlı varlıkların iyileştirilmesi, ömrünün uzatılması veya veriminin artırılmasına ilişkin olarak bütçeye gider kaydıyla yapılan harcama tutarlarının, bir taraftan 252 Binalar Hesabına borç, 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830 Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835 Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilmesi gerekmektedir.

Değer artırıcı harcama; iktisadi kıymetin veya ilgili duran varlığın geliştirilmesi, ömrünün uzatılması ve kıymetinin artırılması amacıyla yapılan harcamalardır.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına ilişkin Yönetmelik'in “*Kayıt değişikliği işlemleri*” başlıklı 11'inci maddesinde; taşınmazlara yapılan değer artırıcı harcamaların, taşınmazın değerine ekleneceği ve bu madde uyarınca kayıtlarda meydana gelen değişikliklerin

en geç yedi gün içinde muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe birimine ve mali hizmetler birimine; işlemin yapıldığı ayı takip eden ay sonuna kadar, Aralık ayı içinde işlem yapılanlar ise aynı ayın sonuna kadar maliki kamu idaresine gönderileceği belirtilmiştir.

Amortisman ve Tükenme Payları hakkında 47 sıra no'lu Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliğinin 6'ncı maddesine göre de duran varlıklara yapılan 55.000,00 TL'yi aşan harcamalar, değer artırıcı harcama olarak kabul edilmiştir. Dolayısıyla taşınmazlar için 55.000,00 TL'yi aşan bakım, onarım, tamir ya da mahiyetindeki harcamaların, 630 Giderler Hesabında değil ilgili maddi duran varlık hesabında izlenerek aktifleştirilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, 2020 yılı içerisinde Üniversiteye ait binalar için ömürlerini uzatacak ve verimlerini artıracak şekilde toplam 2 ihalede 529.186,01 TL tutarında bakım onarım harcaması yapılmış olup, bazı binalar için yapılan bu bakım ve onarım giderlerinin ilgili varlık hesabı ile aktifleştirilmesi gerekirken 630 Giderler Hesabı ile muhasebe kayıtlarına alındığı görülmüştür.

Kamu İdaresi bulgu konusuna katıldığını bundan böyle bulgu yönünde işlem yapılacağını ifade etmiştir.

Sonuç olarak binalara yapılan 55.000,00 TL'yi aşan söz konusu değer artırıcı harcama, anılan mevzuat hükümlerine göre mali tablolarda 252-Binalar Hesabının 529.186,01 TL noksan; 630-Giderler Hesabının ise, aynı tutar kadar fazla görünmesine yol açmaktadır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Sosyal Tesislerin İşletilmesiyle İlgili Hatalı Uygulamalar Yapılması

a) Sosyal Tesis İşletmesi Bünyesinde Bulunan ve Zarar Eden İşletmelerin Özel Bütçe Hesabı İçerisine Alınması

Kafkas Üniversitesine ait Çocuk Bakımevi-Kreş, Prof. Dr. Nihat BAYŞU Konukevi, Vasfiye –Kazım Eriş Kız Öğrenci Yurdu ve Yarı Olimpik Yüzme Havuzundan oluşan sosyal ve destek amaçlı tesislerin işletilmesi Kasım 2019 tarihine kadar Sosyal Tesisler İşletmesi bünyesinde yürütülürken, bu tesisler borçlarıyla birlikte Sağlık Kültür Spor Daire Başkanlığı altında özel bütçe hesabına devredilmiştir.

Sosyal Tesisler İşletme Müdürlüğü Üniversite Senatosunda 06.11.2019 tarihinde alınan bir kararla itibariyle Sağlık Kültür ve Spor Dair başkanlığı bütçesi içine alınmıştır. Yapılan incelemeler neticesinde işletmeye ait birimlerden bazılarının önemli tutarlarda borcu olduğu, Kız Öğrenci Yurdu hariç diğer birimlerin 2019 ve 2020 yılları içinde zarar ettiği ve mevcut faaliyet düzeni ile finansal durumun iyileştirilebilir nitelikte olmadığı tespit edilmiştir. Aşağıdaki tabloda birimlere ait kar-zarar durumu ile toplam borç durumu yer almaktadır.

Tablo 15: Sosyal Tesis birimlerine ait kar-zarar durumu ile toplam borç durumu (TL)

İLGİLİ BİRİM	KAR-(ZARAR) DURUMU			TOPLAM BORÇ
	2018	2019	2020	
Kreş	10.209,08	(-10.092,60)	2.486,61	3.791,81
Konukevi	(-226.000,02)	(-249.260,17)	(-293.455,51)	1.290.165,18
Kız Öğrenci Yurdu	56.988,98	61.793,60	(-25.616,49)	27.719,91
Yarı Olimpik Yüzme Havuzu	9.675,36	(-56.988,98)	(-224.689,08)	592.175,18
GENEL TOPLAM			(-541.274,47)	1.913.852,08

Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun "*Mali kontrole ilişkin hükümler*" başlıklı 8'inci maddesinin 7'nci fıkrasına göre merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerince işletilen eğitim ve dinlenme tesisi, misafırhane, çocuk bakımevi, kreş, spor tesisi ve benzeri sosyal tesislerin giderleri, münhasıran bu tesislerin işletilmesinden elde edilen gelirlerden karşılanması gerekmektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli II sayılı cetvelde yer alan Kafkas Üniversitesinin sosyal tesislerinin muhasebe kayıt ve işlemleri üniversite özel bütçe hesabının dışında takip edilmeli ve Maliye ve Hazine Bakanlığı tarafından yayımlanan "*Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca İşletilen Sosyal Tesislerin Muhasebe Uygulamalarına Dair Esas ve Usullerine*" göre gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Böylece, sosyal tesislerin işlemleri üniversitenin hesaplarından ayrı olarak takibi yapılabilecektir.

b) Sosyal Tesisler İşletme Müdürlüğü Bünyesindeki Bazı Tesislerin Zarar Etmesine ve Mevcut Borç Yüklerine Rağmen Mali Sürdürülebilirliği Hususunda Çalışma Yapılmaması

Kafkas Üniversitesi Sosyal Tesisleri İşletmesi'ne bağlı birkaç tesislerin özellikle pandemi dolayısıyla 2020 yılı içinde zarar etmiş olmalarına ve yüksek tutarda birikmiş borç

yükü olmasına rağmen bunların mali sürdürülebilirliği konusunda çalışma yapılmadığı ve bu tesislerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde işletilmesine yönelik önlemleri içeren bir eylem planı da hazırlanmadığı tespit edilmiştir.

İdarelere ait sosyal tesislerin etkili, ekonomik ve verimli işletilmesine, güçlü bir idari ve mali yapının oluşturulmasına yönelik tedbirlerin alınmasını sağlamak amacıyla 2017-6 sayılı Kamu Sosyal Tesislerinin İşletilmesine İlişkin Tebliğ yayımlanmıştır. Bu Tebliğ'in "*Mali sürdürülebilirlik*" başlıklı 7'nci maddesinde;

"(1) Mali açıdan sürdürülebilir olmadığı tespit edilen sosyal tesislerin mali tabloları her yılın Şubat ayı sonuna kadar idarelerce incelenir ve Mart ayı sonuna kadar mali sürdürülemezliğin nedenlerini ve alınacak önlemleri içeren rapor üst yöneticiye sunulur.

(2) İdareler, mali sürdürülebilirliği olmayan sosyal tesislere ilişkin olarak 5 inci maddede yer alan tedbirlere ilaveten, sosyal tesislerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde işletilebilmesi için gerekli her türlü tedbirleri alırlar." denilmektedir.

Bu hükümlere göre; sosyal tesislerin mali sürdürülebilirliğinin sağlanması, bu bağlamda kârlılığın temini veya zararının önlenmesi için gelir-gider dengesinin gözetilmesi gerekmektedir. Bu durum, tesislerin devamlılığı açısından son derece önemlidir.

2019 yılı itibarıyla Sosyal Tesisler İşletmesi'ne bağlı birimler kreş hariç zarar etmiştir. Söz konusu birimlerin 2020 yılı itibarıyla toplam 541.274,47 TL zararı ve 1.913.852,08 TL borcu bulunmaktadır.

c) Sosyal Tesis Denetleme Kurulunca Rektörlüğe Sunulacak Yıllık Denetim Raporunun Bulunmaması

Yapılan incelemeler neticesinde 2020 yılına ilişkin Sosyal Tesis Denetleme Kurulunca Rektörlüğe sunulacak yıllık denetim raporunun bulunmadığı görülmüştür.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun '*Rektör*' başlıklı 13'üncü maddesi (b) bendinde;

"b) Görev, yetki ve sorumlulukları:

(1) Üniversite kurullarına başkanlık etmek, yükseköğretim üst kuruluşlarının kararlarını uygulamak, üniversite kurullarının önerilerini inceleyerek karara bağlamak ve üniversiteye bağlı kuruluşlar arasında düzenli çalışmayı sağlamak,

...

(5) Üniversitenin birimleri ve her düzeydeki personeli üzerinde genel gözetim ve denetim görevini yapmak,

(6) Bu kanun ile kendisine verilen diğer görevleri yapmaktır.

Üniversitenin ve bağlı birimlerinin öğretim kapasitesinin rasyonel bir şekilde kullanılmasında ve geliştirilmesinde, öğrencilere gerekli sosyal hizmetlerin sağlanmasında, gerektiği zaman güvenlik önlemlerinin alınmasında, eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetlerinin devlet kalkınma plan, ilke ve hedefleri doğrultusunda planlanıp yürütülmesinde, bilimsel ve idari gözetim ve denetimin yapılmasında ve bu görevlerin alt birimlere aktarılmasında, takip ve kontrol edilmesinde ve sonuçlarının alınmasında birinci derecede yetkili ve sorumludur.”

denilmektedir.

Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğin “IV-Ortak Hususlar” başlıklı bölümün 17’nci maddesinde;

“Kurum amirleri bizzat ya da denetim elemanları marifetiyle sosyal tesislerin işlemlerini, defter ve belgelerini zaman zaman ve her halükarda yılsonlarında denetleyeceklerdir. Düzenlenecek denetim raporları kurumlarda muhafaza edilecektir.”

Kafkas Üniversitesi Sosyal Tesisler İktisadi İşletme Yönergesi’nin “Denetleme Kurulu” başlıklı 8’inci maddesinde

“Denetleme Kurulu iki yıl süreyle Rektör tarafından görevlendirilen biri başkan olmak üzere idari ve mali konularda deneyimli üç kişiden oluşur.”,

“Denetleme Kurulunun Görevleri” başlıklı 9’uncu maddesinde

“Denetleme Kurulunun görevleri şunlardır:

“a. Sosyal Tesisler İşletmesini ve bağlı birimlerini yılda bir idari ve mali yönlerden denetlemek,

“b. Yıllık denetim sonu işletmenin tüm kayıtlarının incelenerek denetim raporu hazırlamak ve Rektörlük Makamına iletilmek üzere İşletme Yönetim Kuruluna sunmak.

“c. Hazırlanan raporları genel zamanaşımı süresince İşletme Müdürlüğünde saklanmasını sağlamak.”

Hükümleri getirilmiştir.

Kafkas Üniversitesi Sosyal Tesisler İşletmesi'nin 2020 yılına ilişkin olarak 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ ve Kafkas Üniversitesi Sosyal Tesisler İktisadi İşletme Yönergesi hükümleri gereği, kurum amiri ya da yetkili birimler tarafından herhangi bir denetim yapılmadığı ve herhangi bir denetim raporunun düzenlenmediği tespit edilmiştir.

Kafkas Üniversitesi Sosyal Tesisler İşletme Müdürlüğü Üniversite Senatosunun 06.11.2019 tarihli ve 11 numaralı kararıyla Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığına devredilmiştir. Sosyal tesisler COVID-19 pandemisi nedeniyle faaliyetlerini sürdürmez hale geldiği gerekçesiyle oluşabilecek yeni zararların önüne geçmek adına Prof. Dr. Nihat BAYŞU Konukevi, Vasfiye -Kazım Eriş Kız Öğrenci Yurdu ve Yarı Olimpik Yüzme Havuzu Üniversite Senatosunun 16.02.2021 tarihli ve 2 sayılı toplantısında alınan 4 numaralı kararı gereğince 22.02.2021 tarihi itibarıyla faaliyetlerine ara verilerek kapatılmıştır. Sosyal tesislerin 2020 yılı itibarıyla toplam 541.274,47 TL zararı ve 1.913.852,08 TL borcu bulunmaktadır. Mevcut borç stoku ile ilgili bir işlem yapılmamıştır. Sosyal Tesisler İşletme Müdürlüğü Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığına devredilmiş bulunduğu ve tesisler ilgisine göre fakülte ve yükseköğretime tahsis edildiğinden tesislerin kullanımına karşılık olarak mevcut bakiye borcun üniversite özel bütçesinden karşılanmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Yukarıda bahsedilen ilgili mevzuat gereği birimin işlemlerinin yıllık olarak denetlenmesi ve bu konuda denetim raporu düzenlenmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Geçerlilik Süresi Dolan Teminat Mektuplarının İade Edilmemesi

Kafkas Üniversitesi Strateji Geliştirme Daire Başkanlığında teminat mektuplarına ilişkin yapılan incelemede, toplam tutarı 1.059.952,40 TL olan 19 adet teminat mektubunun vadesinin geçtiği ve hükümsüz hale geldiği tespit edilmiştir.

05.01.2002 tarih ve 4735 sayılı Kamu İhaleleri Sözleşmeleri Kanunu'nun “*Kesin teminat ve ek kesin teminatların geri verilmesi*” başlıklı 13'üncü maddesinde; taahhüdün, sözleşme ve ihale dokümanı hükümlerine uygun olarak yerine getirildiği ve yüklenicinin bu işten dolayı idareye herhangi bir borcunun olmadığı tespit edildikten sonra alınmış olan kesin

teminat ve varsa ek kesin teminatların; belirli şartların sağlanmasından sonra yükleniciye iade edileceği,

Aynı Kanun'un "*İade edilemeyen teminatlar*" başlıklı 14'üncü maddesinde, mahsup işlemi yapılmasına gerek bulunmayan hallerde; yapım işlerinde kesin hesap ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından, diğer işlerde ise işin kabul tarihinden veya varsa garanti süresinin bitim tarihinden itibaren iki yıl içinde idarenin yazılı uyarısına rağmen talep edilmemesi nedeniyle iade edilemeyen kesin teminat mektuplarının hükümsüz kalacağı ve bankasına iade edileceği, teminat mektubu dışındaki teminatların ise sürenin bitiminde Hazineye gelir kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 910 Alınan Teminat Mektupları Hesabına ilişkin düzenlemeler getiren "*Hesaba ilişkin işlemler*" başlıklı 458 inci maddesinin (3) numaralı fıkrasında ise; Teminat mektuplarının muhasebe birimlerinde gereksiz olarak bekletilmesini önlemek için; alınan teminata ait işin sonuçlandırılıp sonuçlandırılmadığı, mevzuatındaki süreler de dikkate alınarak muhasebe birimlerince takip edileceği ve her malî yılsonunda teminat ve garanti mektupları hakkında ilgili idareden bilgi alınacağı ve alınan bilgi doğrultusunda söz konusu mektup ve belgelerin ilgisine veya ilgili bankaya iade edileceği ya da ertesi malî yıla devredileceği belirtilmiştir.

Kamu idaresince yapılan çalışmada, muhasebe hesaplarında kaydı bulunan ve süresi dolarak hükümsüz hale gelen toplam tutarı 1.059.952,40 TL olan 19 adet teminat mektubu ile ilgili olarak 2021 yılı içinde toplam 232.772,40 TL tutarında 11 adet teminat mektubu iade edilerek muhasebe kayıtlarından düşülmüş, kalan 827.180 TL tutarında 8 adet süresi geçmiş teminat mektubu muhasebe kayıtlarında görünmeye devam etmektedir.

İdarenin ilgili mevzuat gereği aldığı teminat mektuplarının süresinin takip edilmesi, vadesi geçen ve hükümsüz hale gelen teminat mektuplarıyla ilgili işlemlerin bir an önce tamamlanması gereklidir. Bu haliyle teminat mektupları ile ilgili hesapların hata içermesi nedeniyle üniversitenin mali rapor ve tablolarının da gerçeği yansıtmadığı değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: İZLEME**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Tahsil Edilemeyen Kira Gelirleriyle İlgili Gerekli Hukuki İşlemlerin Yapılmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bu nedenle 2020 Raporunda bu konuda bir bulgu yer almamaktadır.
Bilimsel Araştırma Projeleri Kapsamında Verilmesi Gereken Ara ve Sonuç Raporlarının Zamanında Verilmemesi	2019	Kısmen Yerine Getirildi	Bu nedenle 2020 raporunda aynı konuda bir bulgumuz yer almaktadır.
Sosyal Tesislerin İşletilmesiyle İlgili Hatalı Uygulamalar Yapılması	2019	Yerine Getirilmedi	Bu konuda bir ilerleme sağlanamamıştır. Aynı konulu bulgu 2020 raporunda yer almaktadır.
Kamu İdaresinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Ek Karşılık Primleri ve Faturalı Borçların Mali Tablolarda Yer Almaması	2019	Yerine Getirilmedi	Bu konuda bir ilerleme sağlanamamıştır. Aynı konulu bulgu 2020 raporunda yer almaktadır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**KAFKAS ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE
İŞLETMESİ**

2020 Yılı Düzenlilik Denetim Raporu

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	26
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	28
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	28
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	28
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ	29
6.	DENETİM BULGULARI.....	29
7.	EKLER.....	36

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: 2020 Yılı Gelirlerinden İlaç Kesintisi Miktarları	32
--	----

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının Yapılmaması
2. Dış Reçete Kesintisi Nedeniyle Mali Durumun Etkilenmesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Kafkas Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesinin 2'nci fıkrasının (a) bendi uyarınca, 25/05/2000 tarih ve 24059 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren; Yönetmelik'le kurulmuştur.

Söz konusu Yönetmelik'in "*Faaliyet alanları*" başlıklı 2'inci maddesiyle, İşletme faaliyet alanına giren iş ve hizmetler;

a) Yükseköğretim kurumları dışındaki kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerce talep edilecek bilimsel görüş, proje, araştırma ve benzeri hizmetler yapmak, seminer, konferans, panel, sempozyumlar düzenlemek, her seviyede kurslar açmak,

b) Klinikler, poliklinikler, ameliyathaneler ve laboratuvarlarda yapılacak her türlü muayene, tetkik, tahlil, ameliyat, bakım ve hizmet üretimi ile ilgili iş ve benzeri hizmetleri yapmak, açılmış ve açılacak olan her türlü sağlık hizmetleriyle ilgili yataklı ve yataksız sabit ve geçici kuruluşları işletmek,

c) Her türlü basım ve yayım işlerini yapmak,

d) Mevcut fiziki kapasitesi değerlendirilerek faaliyet alanı ile sınırlı olarak iş ve hizmet üretmek, elde edilen ürünleri önceden Rektörün izni alınmak şartıyla pazarlamak, satmak ve bunun için gerekli satış ve teşhir yerleri açmak.

Olarak belirlenmiştir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı bir birim olarak yapılanan Döner Sermaye İşletmesi, İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü olarak teşkilatlandırılmıştır. İşletme Müdürlüğü bünyesinde 1 işletme müdürü, 3 idari memur ve 1 sürekli işçi hizmet vermekte olup; 3 idari memur ve 1 sürekli işçinin kadroları özel bütçede, diğerlerinin ise İşletmededir. İşletmenin Saymanlık Müdürlüğünde, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli 1 saymanlık müdürü, ve 2 memur bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir. Dolayısıyla, 5018 sayılı Kanun'un bütçe ile ilgili hükümlerine tabi olmayan İşletme bütçesi, adı geçen Yönetmelik'in 4'üncü maddesine göre hazırlanmakta olup; Kamu İdaresinin üst yöneticisi olan Rektör tarafından onaylanarak yürürlüğe girmektedir.

Başlangıç bütçesi 135.402.000,00 TL olarak tahmin edilen İşletmenin 2020 bütçe gideri 72.457.377,51 TL, bütçe geliri ise 70.592.815,71 TL olarak gerçekleşmiştir.

2020 yılı bilançosuna göre İşletmenin sermayesi 10.000 TL olup, toplam aktif büyüklüğü ise 7.974.011,09 TL'dir.

2020 yılı gelir tablosuna göre gelir toplamı 70.592.820,71 TL, gider toplamı 72.457.377,51 TL olan Döner Sermaye İşletmesi, yıl sonu itibarıyla dönemi 1.864.556,80 TL net zararlar tamamlamıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Kafkas Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi muhasebe ve raporlama işlemlerini, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütmektedir. İşletme, Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esaslarını, kıyasen uygulamakta olup; T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan diğer düzenlemelere de tabidir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,

- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu.
- Envanter defteri

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki

düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Kafkas Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının Yapılmaması

Sağlık Araştırma ve Uygulama Hastanesinde görev yapan personelden bir kısmının, zorunlu olarak yaptırması gereken Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasını yaptırmadığı tespit edilmiştir.

1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'un Ek 12'nci maddesinde;

“Kamu sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabipler, dış tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar, tıbbi kötü uygulama nedeniyle kendilerinden talep edilebilecek zararlar ile kurumlarınca kendilerine yapılacak rüculara karşı sigorta yaptırmak zorundadır. Bu sigorta priminin yarısı kendileri tarafından, diğer yarısı döner sermayesi bulunan kurumlarda döner sermayeden, döner sermayesi bulunmayan kurumlarda kurum bütçelerinden ödenir.

...

Zorunlu sigortalara ilişkin teminat tutarları ile uygulama usul ve esasları Sağlık Bakanlığının görüşü alınarak Hazine Müsteşarlığınca belirlenir. Bu maddedeki zorunlu sigortaları yaptırmayanlara, mülki idare amirince sigortası yaptırılmayan her kişi için beşbin Türk Lirası idari para cezası verilir,”

21/07/2010 tarihli ve 27648 sayılı Resmi Gazetede Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Kurum Katkısına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Tebliğ'in “Primlerin Ödenmesi ve Kurum Katkılarının Tahsili ile İadesi” başlıklı 3'üncü maddesinin ilk fıkrasında;

“Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan tabipler, dış tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar, yaptıracakları sigorta sözleşmesinin primlerini sigortacıya veya sigorta acentesine ödedikten sonra, ödedikleri prim tutarının yarısını döner sermayesi bulunan kurumlarda döner sermayeden, döner sermayesi bulunmayan kurumlarda kurum bütçesinden geri alır. Geri ödemeler, sigortaya ilişkin poliçe veya sigorta şirketi ya da sigorta acentesinin kaşesini taşıyan prim ödeme makbuzunun bir örneğinin ibrazı üzerine ilgili kurum tarafından en geç otuz gün içinde yapılır”

hükümleri yer almaktadır.

Bu mevzuat hükümlerine göre Kamu sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabiplerin, diş tabiplerinin ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, mesleki faaliyetleri sırasında kötü uygulamaları nedeniyle oluşabilecek zararlara karşı sigorta yaptırımları kanunen zorunlu tutulmuştur.

Yapılan incelemede Tıp Fakültesi Hastanesinde çalışan sigorta kapsamındaki 116 personelden 42'sinin Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasını yaptırmadığı görülmüştür. Döner sermaye bütçesi içerisinde sigorta prim geri ödemesi tespit edilemeyen personel varsa sigorta poliçesi yaptırdığına ilişkin kanıtlayıcı belgelerin sunulması sağlanmalıdır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca, Kafkas Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Hastanesinde görev yapan sigorta kapsamındaki personelin, tıbbi kötü uygulamadan kaynaklanacak tazminatlara ilişkin olarak, gerek zarar gören kişilerin gerek kurumlarının veya rücu edilmesi halinde kendilerinin zararlarının en aza indirilmesi için Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının yaptırılması gerekmektedir.

BULGU 2: Dış Reçete Kesintisi Nedeniyle Mali Durumun Etkilenmesi

Yatan hasta tedavilerinde kullanılan ilaçların, sözleşmeli ecza depolarından temin edilememesi durumunda, Hastanenin düzenlemiş olduğu faturalar üzerinden Sosyal Güvenlik Kurumunca (SGK), mevzuat gereği, kesinti yapılmaktadır. Yapılan bu kesintiler nedeniyle Döner Sermaye İşletmesinin ciddi gelir kaybına uğradığı ve ayrıca yıllık zarar ve borç stokunda artışa neden olduğu görülmüştür.

Kafkas Üniversitesi Hastanesi, 2020 yılında sunacağı sağlık hizmetleri için SGK ile Götürü Bedel Üzerinden Sağlık Hizmeti Alım Sözleşmesi imzalamıştır. Söz konusu Sözleşmenin “Ödeme Tutarı ve Ödeme Şartları” başlıklı 6'ncı maddesinin (d) bendinde:

“Sadece Yatarak Tedavilerde Kullanımı Halinde Bedelleri Ödenecek İlaçlar Listesi (EK-4/G)”nde yer alan "kan ürünleri" ile "Hastanelerce Temini Zorunlu Kemoterapi İlaçları Listesi (EK-4/H)"nde yer alan ilaçlar için "Ecza Depoları ve Ecza Depolarında Bulundurulmuş Ürünler Hakkındaki Yönetmelik" kapsamında Sağlık Bakanlığı tarafından ruhsatlandırılmış ecza depoları ile Kurumca sözleşme yapılması halinde Sağlık Hizmeti Sunucusu (SHS) bu ürünleri ve ilaçları Kurumla sözleşmeli ecza depolarından temin etmek zorundadır. SHS tarafından kapsamdaki kişilere Kurumla sözleşmeli ecza depolarından temin edilerek bu Sözleşme döneminde kullanılan kan ürünleri ve ilaçlar karşılığında ecza depolarına ilgili

mevzuat ile sözleşmelerinde belirtilen usul ve esaslar doğrultusunda Kurumca yapılan ödeme miktarı SHS'ye yapılacak takip eden ilk götürü bedel ödemesinden düşülecektir.” denilmektedir.

Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Hizmeti Satın Alım Sözleşmelerinin/Protokollerinin Hazırlanması ve Akdedilmesine İlişkin Yönetmeliğin “Genel İlkeler” başlıklı 5’inci maddesinin 19’uncu fıkrası ile Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliğinin 4.1.2’inci maddesinin 3’üncü fıkrasında da benzer düzenlemeler mevcuttur. Söz konusu düzenlemelerde SGK tarafından sunulan sağlık hizmetleri karşılığında götürü bedel sözleşme ile Sağlık Hizmeti Sunucusuna (SHS) bir bedel ödendiği, bu sağlık hizmetlerinden kaynaklanan sözleşmeli eczanelerce fatura edilen herhangi bir bedelin karşılanmayacağı belirtilmektedir.

Yapılan incelemelerde, 2020 yılında yatarak tedavilerde (yatan hasta ve günübirlik tedavi, paket işlemler içerisinde) hastane tarafından temin edilmesi gereken ilaçlar için dış reçete düzenlenmesi sonucu SGK tarafından 2020 yılı sağlık gelirlerinden aşağıdaki tabloda detayı gösterilen toplam 221.591,24 TL kesinti yapıldığı görülmüştür.

Tablo 1: 2020 Yılı Gelirlerinden İlaç Kesintisi Miktarları

Aylar	Global Sözleşme Tutarı	İlave Ödeme Tutarı	Sgk Tarafından Ödenen Tutar	Yatan Hasta İlaç Kesintisi	Günübirlik Hasta İlaç Kesintisi	Toplam Kesinti
Ocak	4.913.307		3.436.808,44			
Şubat	4.913.307		3.600.000,00			
Mart	5.663.307		3.273.544,88			
Nisan	7.829.936		7.829.936,00			
Mayıs	5.683.312		5.683.312,00			
Haziran	5.295.046		5.094.494,93	37.208,72	254,79	37.463,51
Temmuz	5.556.146	404.229	5.359.922,66	17.127,49	295,56	17.423,05
Ağustos	3.859.972	750.000	3.380.788,31	21.857,09	206,03	22.063,12
Eylül	3.859.972	2.858.959	6.499.205,21	55.045,36	797,74	55.843,10
Ekim	3.859.972	2.822.057	6.499.744,85	18.450,84	295,06	18.745,90
Kasım	3.859.972	2.820.548	6.499.910,00	15.832,30	911,57	16.743,87
Aralık	3.859.972	2.986.289	3.642.174,80	52.232,09	1.076,60	53.308,69
TOPLAM	59.154.221	12.642.082	60.799.842,08	217.753,89	3.837,35	221.591,24

Konunun daha detaylı açıklanması gerekirse; yatan ya da günübirlik hastaların kullanmak zorunda olduğu ve hastane eczanesinde bulunmayan ilaçların hastalar tarafından

reçete ile eczanelerden temin edilmesi durumunda, SGK bunun bedelini eczanelere ödemektedir. Ancak hastanece, yatan hastaların tedavilerinde kullanılmak üzere ilaç alım ihalesi yapıldığında, bazı ihalelerde, hastanenin vade sürelerinin uzunluğu nedeniyle ilaç firmalarınca teklif verilmemesi nedeniyle ilaç temini mümkün olamamaktadır. Bu durumda, hastane açısından, bu ilaçlar alınamadığı için ilaç bedellerinin fatura tutarına maddi olarak yansıtılmaması sonucunu doğurmaktadır. SGK'nın bu uygulaması ile hastanenin SGK'ya gönderdiği faturalarda bulunmayan bu ilaç bedellerinin ayrıca bu fatura tutarlarından kesilmesi nedeniyle Hastanenin Sosyal Güvenlik Kurumundan eksik ödeme almasına da neden olmaktadır.

5018 Sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "*Hesap verme sorumluluğu*" başlıklı 8'inci maddesinde; her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu olduğu belirtilmektedir.

Kafkas Üniversitesi Hastanesinin gelir-gider dengesi ve borç yapısı göz önünde bulundurulduğunda yürüttüğü hizmeti üretmesi ve harcama yapmasının giderek zorlaştığı görülmektedir. Gelir gider dengesini sağlamaya yönelik gerekli yasal ve idari tedbirlerin alınması, söz konusu işletmelerin mali açıdan sürdürülebilir bir yapıya kavuşturulması açısından önem arz etmektedir. Üniversite hastanelerinin tümü için geçerli olan sistemden kaynaklanan yapısal sorunlarının kalıcı olarak çözülmesine yönelik düzenlemelerin hayata geçirilmesi sağlanmalıdır.

Söz konusu uygulamanın sebepleri olarak; hastaya göre değişebilen tedavi yöntemleri, ilaç türlerinin geniş bir yelpazeye yayılması, öngörülemeyen vakalar sonucu değişik ilaç kullanımına ihtiyaç duyulması, ilaç alımlarında ödemelerin zamana yayılması ve diğer ekonomik sebeplerle son yıllarda ilaç maliyetlerinin yükselmesi, ihalelere katılan istekli sayısını azalması nedeniyle aciliyet arz eden ilaçların temin edilememesi ve tüm bölgeden gelen hastaların tedavilerini maksimum düzeyde en yüksek memnuniyetle yerine getirmenin amaçlanması sıralanmıştır.

Bu durum ise özellikle tıp fakültesi hastanesi olan döner sermaye işletmelerinin bir süredir devam etmekte olan yapısal bir sorunu olup Kafkas Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin sadece kendi inisiyatifi ile çözebileceği bir sorun değildir.

Yukarıda bahsedilen mali durumun sürdürebilmesi noktasında dış reçete kesintileri nedeniyle hastanenin gelir kaybına uğradığı ağıktır. Bu nedenle Hastane Döner Sermaye İşletmesinin en düzenli ve en büyük gelir kalemi olan SGK demelerinden zaten büyük miktarda yapılan diğer kesintilerin yanı sıra dış reçete kesintilerinin de buna eklenmiş olması Döner Sermaye İşletmesinin zararının ve borę stokunun artarak büyümesine neden olduğu görülmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

7. EKLER**EK 1: İZLEME**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Dış Reçete Kesintisi Nedeniyle Mali Durumun Etkilenmesi	2019	Yerine Getirilmedi	2020 yılı raporunda aynı konuda bulgu yazıldı.
Genel Sağlık Sigortası Prim Borcu Olanlara Sunulan Sağlık Hizmetlerinin Sosyal Güvenlik Kurumu'na Fatura Edilememesi Sebebiyle Hastanenin Mali Yapısının Olumsuz Etkilenmesi	2019	Yerine Getirilmedi	2020 yılı raporunda aynı konuda bulgu yazıldı.
Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının Yapılmaması	2019	Yerine Getirilmedi	2020 yılı raporunda aynı konuda bulgu yazıldı.